

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 25 Maiu st. v.

Ne aflăm din nou în fața unei situațiuni mai mult ori mai puțin acute.

Consistorul archidieceșan gr.-or. din Sibiu a hotărât, precum ni se spune, convocarea în sesiune extraordinară a sinodului, pentru-ca să se pronunțe în cestiunea ajutorului de stat.

Din punct de vedere public opozițional n'avem decât să ne bucurăm de aceasta. Ori-și-ce întrunire de oameni trebuie neapărat să accentueze nemulțumirea generală, și aceasta ne vine la socoteală. Ne pare dar' bine, că în curând vom avea ocaziune de a ne informa într-o adunare mai numeroasă despre dispozițiunile generale ale Românilor.

Se poate, că în adevăr această convocare a sinodului nu este în interesul bisericii române greco-orientale, de sigur însă ea este în interesul general al Românilor din țările coroanei ungare, și pentru noi aceasta primează.

Tocmai de aceea însă trebuie să ne dăm seamă despre importanța publică a acestei sesiuni extraordinare și să ne hotărâm de pe acum într'un fel, ori într'altul.

Să vedem înainte de toate cum stă cestiunea.

Înca în anul 1875, adică puțin timp după urcarea în scaun a actualului Archiepiscop gr.-or. și pe la începutul erei Tiszaiste, se scia în cercurile mai bine informate, că guvernul are intențiunea de a distribui el însuși cele două-deci și patru de mii de florini acordate drept ajutor de stat preoților din Archidieceșan gr.-or.

Încredințându-se despre aceasta, consistorul a însărcinat pe Înalt Preasfinția Sa Părintele Archiepiscop să facă pașii ce va crede de cuviință, pentru-ca să se mențină procedura de până acum în împărțirea ajutorului de stat. Nu se scie însă, ca Înalt Preasfinția Sa să fi stăruit în acest sens.

Unii o iau aceasta drept conivență cu guvernul, alții drept neglijență, — noi credem că Înalt Preasfinția Sa a stăruit, dar' înzadar, ori că n'a stăruit, fiindcă scia, că stăruințele îi vor fi zadarnice. Un lucru este important pentru noi și în privința acestuia nu mai încapă nici o îndoială: că Înalt Preasfinția Sa Părintele Metropolit Miron nu are trecere la guvernul actual și nu poate să ne facă nouă Românilor chiar nici în biserica greco-orientală nici un serviciu.

Guvernul a amânat punerea în aplicare a noului statut pentru distribuirea ajutorului de stat, fiindcă nu îi părea situațiunea potrivită pentru provocarea unei agitațiuni mai vie între Români. S'au creat însă legile pentru impunerea limbii maghiare în scoalele confesionale, s'a alinat într-o câțva agitațiunea produsă de aceste legi și abia acum a socotit, că e venit timpul pentru punerea în aplicare a statutului.

Sinodul archidieceșan gr.-or. a declarat solemn, că nu primesce ajutorul de stat, dacă

guvernul va stăruie pe lângă acest statut, și a însărcinat consistorul să facă o reprezentațiune la guvern, și să trimită, dacă reprezentațiunea ar fi zadarnică, o deputațiune la tron.

Reprezentațiunea s'a făcut, și guvernul n'a băgat-o în seamă, ci a declarat, că își menține statutul nemodificat.

S'a trimis dar' deputațiunea la tron, și e de importanță să se constate aici, că Înalt Preasfinția Sa Părintele Metropolit nu a fost dispus a conduce deputațiunea.

Cu toate aceste deputațiunea obține o modificare în statutul ministerial și această modificare este un semn de încredere al guvernului către Înalt Preasfinția Sa în deosebi. Guvernul pune din cele două-deci și patru de mii de florini la dispozițiunea Înalt Preasfinției Sale patru mii de florini, pentru-ca prin ele să-și susțină vața și să propage spiritul patriotic între creștinii greco-orientali.

De ce se convoacă acum sinodul în sesiune extraordinară?

În ceea-ce privește partea nemodificată a statutului ministerial, sinodul s'a pronunțat odată: nu primesce ajutorul de stat, dacă guvernul îl va distribui el însuși, fiindcă prin aceasta s'ar provoca lupte politice în biserică. Noi nu putem presupune, că sinodul se va abate dela această hotărâre a sa și că fie Înalt Preasfinția Sa, fie consistorul, va îndrăzni să-l insulte prin propunerea de a se abate.

Nu poate dar' să fie vorba decât de cele patru mii de florini puse la dispozițiunea Înalt Preasfinției Sale Părintelui Metropolit.

Înalt Preasfinția Sa nu crede de cuviință nici să primească, nici să refuze aceste patru mii fără de autorizarea sinodului. Și fără îndoială punctul acesta de vedere e corect. Căci Înalt Preasfinția Sa nu trebuie să se pună în luptă cu fiii bisericii, în fruntea căreia se află.

Mai e însă și a doua cestiune, în care sinodul va avea să se pronunțe.

Sinodul a declarat solemn, că nu va primi ajutorul de stat în condițiunile, în care îl ofere guvernul.

Prea bine! Dar', la urma urmelor, nici nu are să-l primească. Vorba e tocmai, că guvernul nu mai voiesce să-l dea, ci îl păstrează pentru dînsul, ca să-l împartă drept premii de încurajare între preoții, care în biserică vor face politică guvernamentală. Hotărârea sinodului are dar' înțelesul, că autoritățile bisericesci au să poarte de grije, ca în biserică să nu se facă politică nici guvernamentală, nici opozițională.

Întrebăm acum: ce se întâmplă cu cei vre-o 40 preoți, care cu toate aceste au cerut să li se facă parte din ajutorul de stat? ce se va întâmpla cu aceia, care în viitor vor face acelasi lucru?

Autoritățile bisericesci au mijloace spre a ține disciplina în corpul preoțesc: trebuie ori nu să facă întrebuintare de

aceste mijloace? ori se mărginesc consistorul a desaproba pe acei preoți?

E evident, că îndată-ce un preot român greco-oriental cere să i se facă parte din ajutorul de stat, el se pune în conflict atât cu autoritățile bisericesci, cât și cu spiritul public român. Cât pentru autoritățile bisericesci, ele pot să fie îngăduitoare, spiritul public e însă neîndurat, și nimeni nu îi poate scuti de disprețul public pe preoții, care primesc ajutor dela stat pe baza statutului guvernamental.

Ar fi cu puțință, căci multe sînt în lumea aceasta cu puțință, ca sinodul în sesiunea extraordinară să schimbe hotărârea luată în sesiunea ordinară și să le dea preoților voie a primi ajutorul de stat. S'ar pune prin aceasta capăt luptelor, pe care statutul guvernului le provoacă în biserică? Nici de cum! Preoții, care ar primi ajutorul de stat, tot s'ar expune la disprețul public, și tot s'ar produce între creștini un curent contrar, deci o luptă între cei ce propagă spirit patriotic și între cei ce nu vor ca preoții să fie agenți politici.

Sinodul trebuie să iee măsuri, ca această luptă să nu se producă. Și dacă va lua asemenea măsuri, atunci va arăta, că voiesce tocmai să se pună capăt rezervei de până acum, să arborăm în biserică steagul politic și să ținem: Haid să vedem, cine are în biserica română greco-orientală mai multă trecere, cine găsește mai mulți oameni gata de a-l servi, noi ori guvernul!

Noi nu ne temem de aceasta, credem însă, că sinodul se va teme.

Revistă politică.

Sibiu, 25 Maiu st. v.

Denunțarea convențiunii comerciale cu România are să aducă negreșit cu sine pertractări între monarhia noastră și guvernul român, pentru de a se pute încheia eventual o nouă convențiune. „Bud. Korr.“ ține, că pertractările aceste cu anevoie se vor pute începe mai îngrabă, decât cu sfîrșitul anului acestuia, deoarece-ce înainte de toate conferența vamală austro-ungară, respective guvernele din amândouă părțile au să se unească în ceea-ce privește instrucțiunile, cari au să le împărtășească reprezentanților monarhiei, ceea-ce nu se poate întâmpla până când nu se vor termina pertractările, cari decurg între Austria și Ungaria.

Diarele din Budapesta aduc o con-vorbire, pe care să o fi avut un anumit Emeric Huszár cu ministrul austriac de odinioară, baronul Alexandru Bach. Ex-ministrul se se fi exprimat cu privire la activitatea sa de mai nainte în Ungaria în următorul mod:

„Ved cu plăcere, că în Ungaria de facto a prins rădăcini o privire cu mult mai obiectivă, decum am avut eu să întîmpin odinioară. Eu cred, că și activitatea mea se va judeca acum cu mai puțină parțialitate, ceea-ce prelungea precuparea preanaturală și antipatia de atunci, nici nu se putea face altcum. D-voastre trebuie să fiți astăzi convinși, că eu atunci aflând numai ruine, înainte de toate a trebuit să zidesc. Eu

trebia să fac ordine și să organizez din nou tot aparatul administrativ. Devisa mea stătea într'aceia, că întreg imperului trebuie să se dea o organizație uniformă. Eu nu puteam face excepțiune cu Ungaria. Mi se imputa, că am adus atâția străini în țeară. Imputarea aceasta nu e de tot justificată. Eu nici odată n'am avut intenția, de a aduce în țeară mai mulți străini, de căți erau de lipsă pentru întregirea corpului funcționarilor. Nu s'a ivit cas, ca eu acolo, unde un Maghiar a competat la cutare funcțiune, să o fi oferit aceea unui German sau Boem. La început de abia se afla câte un Maghiar, care ar fi fost inclinat să primească vre-un oficiu administrativ; însă așa precum se desvolta-seră lucrurile, aveam speranță, că rămânând încă vre-o câțiva ani ministru, voi pute depărta din țeară toate elementele străine. Și astăzi sînt între consiliarii ministeriali și de secțiune maghiari mulți, cari pe timpul meu au pășit pe cariera politică și cari au slujit și sub sistemul meu. Imputarea aceea deci pe mine nu mă poate privi atîta, cât pe fostii mei colegi în resortul justiției și al finanțelor. Aceia au adus ce e drept mulți străini în Ungaria, nici că se putea altminterlea. Când a pășit în viață legea civilă și cea criminală, trebuia să se aplice funcționari, cari cunoscuseră legile acele, căci altcum justiția trebuia să schiopăteze. De altă parte și finanțele s'au organizat pe baze de tot nouă, din care cauză a trebuit să se importe organe deprinse în resortul acestor. Toate aceste încetau mai târziu, dacă sistemul ținea timp mai îndelungat; cel puțin la administrație încetau de sigur. Eu numai cu de aceste m'am îndelencit. În ceea-ce mă privește pe mine cel puțin nu mă interesam de situația constituțională a Ungariei și eu, dacă sistemul prindea rădăcini, de sigur eram inclinat a face în privința aceasta tot felul de concesii; însă în anii aceia imediat după revoluțiune, nu puteam lăsa din mâni dictatura, de vreme-ce noi trebuia să ne îngrijim înainte de toate de restabilirea ordinii sociale și de reorganizarea tuturor ramurilor administrațiunii, cari după o crîșă atât de puternică, precum a fost revoluțiunea, nici nu se putea efectui prin un sistem reprezentativ.“

Venind vorba despre expozițiunea din Budapesta ex-ministrul se se fi exprimat despre aceasta astfel:

„Expozițiunea aceasta va presta în interesul dezvoltării industriei ungare cu mult mai mult, ca douăzeci și cinci de ani ai îndemnării, încurajării și ai instrucțiunii. Eu unul încă sînt foarte curios a o vedea. Cum îmi vor permite împregiurările, voi merge la Budapesta pe vre-o câteva zile și mă voi strădui să cunosc bine expoziția d-voastre. Avîntul, ce îl va lua industria în urma acestei expozițiuni, e cu atât mai îmbucurător, cu cât e mai înfricoșată criza economică produsă prin o producțiune prea mare. Chiar astăzi, am cetit, că convențiunea comercială cu România e denunțată. Dacă mă făceam deputat (precum se scie, dl Bach a cădut în cercul, unde îl candidaseră clericali. Red. Tribunei.) urgeam la toată întîmplarea încheierea unei noue convențiuni cu România. Deoarece-ce prin aceea, că ne închidem granițele, nu ajutam de loc sau foarte puțin calamității noastre proprii; ear' prin aceea, că în semn de pedeapsă ni se închid debuseurile naturale ale industriei noastre, desavantagiile noastre cresc și mai tare.“

Relativ la alegerile din Austria scriile cele mai nouă ne spun, că liberalii au pierdut și în Tirol patru mandate. Dacă facem o privire preste rezultatele alegerilor de până acum, aflăm că stînga împreună a pierdut 14 cercuri și a câștigat șese, — a pierdut deci până acum 8 cercuri, și precum sînt prospecte, va pierde cu totul aproape 20 mandate.

„Neues Wiener Tagblatt“ ține, că Maghiarii încă participă la desastrela liberalilor germani, cu atât mai virtos, cu cât pentru Maghiari nu poate fi lucru indiferent, dacă în acel stat, care stă atât de strîns legat eu ei, se fac astfel de schimbări, cari vor validita cu totul altfel de principii, și principii diametral opuse cu principiile fundamentale ale statului ungar. În momentul de față — ține foaia vieneză — ar corespunde

poate mai bine intereselor maghiare, dacă Austria agitată prin luptele interne ar fi constrinsă să facă concesii în ceea ce privește pretensiunile Ungariei, pe care le va ridica cu privilegiul reînnoirii tranșăriei; cu toate acestea înființarea unui imper federalistic la marginile Ungariei, nu va prea fi pe placul politicilor ungari, și fără îndoială le va face multe gânduri, fie Ungaria de prezent cât de puternică. Timpul tot trebuie să vină, când în ambele state ale monarhiei unele și acele principii vor fi normative, unitate de stat sau federalism; liberalism sau reacțiune. Și dacă Slavii strimtoresc pe Nemți din Austria și aceștia își vor perde influența în statul, pe care l-au întemeiat, atunci Maghiarii au să se aștepte la aceeași soartă în Ungaria...

La Mitrovița.

În numărul seu de alaltăieri „Buda- pester Tagblatt“ publică sub titlul de mai sus al doile articol de Richard de Gelich. Îl reproducem și pe acesta; e o dovadă, că suntem angageați în Peninsula-Balcanică. O mică licurire de foc pe această Peninsulă și ostașii noștri își vor vărza eărăși sângele pentru a împlini misiunea orientală a monarhiei noastre; eărăși se vor jertfi câte o sută de vieți de voinici pentru câteva trupuri schilode; eărăși va asuda statul sudori de sânge pentru a vărza cu milioanele averea, ca să pună mâna pe punctele strategice ale Orientului. Nu era departe marșul spre Mitrovița; la cel dintăiu signal de războiu între Rusia și Anglia, feciorii noștri trebuiau să plece preste Bosnia. Dar' să lăsăm să urmeze articolul din „B. Tbltt“:

„Când a întrebat oare-cine după revolta dela Milano din 1852 pe Mazzini dacă crede, că cu revolte de aceste locale pot fi biruiți Austriei în Italia, el răspunde, că negreșit intențiunea există, dar' nesuccesul e avantajos, deoarece pentru nutrirea și susținerea dispoziției dușmănesci în contra Germanilor, trebuie să se dea din când în când și câte un semn de viață. Spiritul național, dize el, se poate susține treaz numai prin o agitațiune neîntreruptă, deoarece dacă adoarme, e spre peririre Italiei. Negreșit — adause el — o mișcare națională intensivă nu se poate susține fără jertfe, dar' ori-cât de regretat sunt acele, o idee mare nu poate învinge fără jertfe. Și precum cugeta marele agitator italian, despre care genialul Schönhals credea, că are în partea sa influența unei puteri în Italia, astfel cugetă și aceia, cari afită în continuu pe Peninsula-Bal-

canică, decât că dînșii fac mai puțină alegere în mijloace. Și acolo lucrarea de subminare politică și națională merge mână în mână cu tot felul de manifestațiuni pentru a ține totdeauna pregătit terenul pentru acțiuni mai serioase. Demonstrațiunile, cravalele, adunările tumultuoase se succed însoțite din când în când de invasiuni neînsemnate în teritorul străin, cu privilegiul cărora agitatorilor puțin le pasă, dacă pier mai mulți sau mai puțini oameni. Și pentru-ca în scenă să nu se căpătuească monotonia, teatrul acestora se în schimbă — acum scuipe aci, acum în alt loc.

„Ca și când acum după sistarea conflictului ruso-englez ar fi să se vire din nou puțină viață între popoarele interesate ale Peninsulei-Balcanice, eărăși se lancează faime premeditate de alarmare, pentru care deocamdată lumea încă nu trebuie să se eșofeze. Ceea-ce ne interesează pe noi mai deaproape e, că conducătorii Arnăuților sunt pătunși de gândul naiv de a trimite o deputațiune la Stambul pentru a exopera alungarea trupelor noastre de pe teritorul de ocupațiune și că ei au luat numai de sine hotărârea de a se opune cu arma unei eventuale înaintări a trupelor noastre spre Salonichi. Ce privește dorințele pie ale dlor conducători ai Arnăuților, acele nu sunt de natură de a ne amări somnul și dacă la un privilegiu dat vor voi a-și mulțumi gâdălitura lor de opunere, ei se vor lăsa sigur de un aparat de recorie cu efect. La atâta însă nu va ajunge treaba, deoarece s'a asigurat de repetiție ori decătră cercuri bine informate, că nu s'a intenționat nici când o extindere a teritorului nostru de ocupațiune.

„Totuși stipulațiunile, ce s'au luat decătră reprezentanții statelor la Berlin, sunt cunoscute tuturor, și din acele reese evident, că la o extindere eventuală a terenului nostru de ocupațiune s'au cugetat oamenii deja la Berlin, deoarece articolul XXV dize: „Provinciile Bosnia și Herțegovina să fie ocupate și administrate decătră Austria. Fiindcă guvernul austro-ungar nu voiesce, să se ocupe de administrarea sandjacului dela Novibazar, ce se extinde printre Sârbia și Muntenegru în direcțiune sud-estică până preste Mitrovița, pentru aceea guvernul otoman va continua a-și susține acolo puterea. Nu mai puțin își rezervă Austro-Ungaria dreptul de a ține garnisoane și de a ocupa căi strategice și de comerț pe tot cuprinsul acestei părți a vilaietului din Bosnia pentru a asigura existența statului nou politic, precum și libertatea și siguranța publică.”

„Austro-Ungaria și-a rezervat dar' dreptul de a-și extinde ocupațiunea din Bosnia până preste sandjacul dela Novibazar și motivul acestei reserve nu poate să zacă alt undeva, decât în aprobarea bine cumpenită a relațiunilor noastre de pe teritorul de ocupațiune. Îndată-ce am voi

să continuăm a străbate mai departe în evenimente pe Peninsula-Balcanică, trebuie să avem în deosebiță vedere eventualitatea unei operațiuni în direcțiunea sud-estică. Aci nu ne putem opri la predominarea trecătoare dinspre acel defileu important, ce se întinde printre granițele Sârbiei și ale Muntenegrului și se termină la Mitrovița în Câmpul-mierlei. Noi trebuie mai virtos să înaintăm în sandjacul dela Novibazar, să ocupăm liniile cele mai importante de comunicațiune dintre Lim și Ibar, platourile dela Sienița și Novibazar, care dau un câmp de mișcare pentru corpuri de armată mai mari și ajungem în posesiunea esitoarei defileului sus-amentit la cea mai importantă rețea de căi la Mitrovița. Calea într'acolo ni-o putem deschide cu timpul în mod pacinic. La eventualități neașteptate însă putem ajunge în poziția de a fi siliți să începem operațiunile noastre înspre sandjacul dela Novibazar.

„Acesta a fost și motivul, care a făcut să ne pară, din incidentul conflictului ruso-englez, foarte plausibilă faima despre o înaintare a trupelor noastre cătră Mitrovița. Și noi credem, că ar fi timpul de a ne ocupa cu această afacere însemnată, fără de a aștepta un impuls extern. Ori-ce întreprindere își are aderenții și contrarii sei, despre faptele sevirite însă, scie să-și dea fie-cine seamă. Și dacă există ceva, cu ce nimeni nu se poate împrieteni, aceasta e idea, că am mers în Bosnia pentru a executa mandatul comis cu cheltuielile noastre și cu prețul sângelui bravilor noștri soldați și a rămâne acolo până-ce expiră mandatul nostru. Dacă ar trebui să fie așa, atunci ar trebui să rămână pe jos necesitatea unei înțăriri a poziției noastre la Maria-adriatică prin posesiunea unei țeri-culise pentru Dalmatia, înțărirea poziției noastre la Sava și Dunărea-de-jos, trebuința unei influențe pentru desvoltarea ulterioară a lucrurilor pe Peninsula-Balcanică, — cu un cuvânt toate acele interese foarte ponderoase, care servesc ca condițiuni pentru posedarea durabilă a acelor provincii și care ne-au determinat la ocuparea Bosniei și a Herțegovinei. Și aceasta totuși e cu neputință.”

Richard de Gelich.

Conferențe preoțesci.

Selagin, la 1 Iunie 1885.

Spiritul asociațiunilor, de care este condus timpul present, a pătruns și în păturile preoției gr-cat. Gherlane. Prin sinodul diecesan ținut de actualul învățat episcop, Dr. Ioan Szabó în Gherla la 12/11 1882 și publicat la 1884, s'au introdus în această diecesă conferențele preoțesci tractuale de două ori pe an, primăvara și toamna. Aceste conferențe au de scop promovarea simțului religios-moral și cultura intelectuală pe teren teologic între preoți. Spre ajungerea acestui scop nobil se țin în aceste conferențe disertațiuni preste teme alese și determinate prin conferențe.

O astfel de conferență a avut la 11/5 a. c. și preoțimea gr-cat. din tractul Oarței a acestei diecese.

Ea s'a ținut prima dată ca conferență începătoare în Oarța de sus, parochia protopopului tractual, care fu și disertantul acestei conferențe despre tema: „Prin ce mijloace poate câștiga păstorul sufletesc stima, iubirea, adheșiunea și încrederea poporului credincios; sau care trebuie să fie viața morală, conversațiunea socială, tractamentul și zelul păstorului sufletesc în ducerea oficiului preoțesc, în îndeplinirea cultului divin în funcțiunile sacre, pe catedră, în scaunul confesional, și ca sfătuitor și conducător a poporului, pentru-ca să-și ajungă scopul îndegetat?”

Tema a lucrat-o protopopul cu multă diligență și iscusință, din care cauză a și trecut ușor preste critica preoției tractuale.

Cu ocaziunea acestei conferențe s'a ales și notar tractual în persoana preotului dela H-Giurtelec Nicolau Póp, care fu totodată și notarul conferenței. De loc pentru ținerea conferenței următoare s'a determinat parochia H-Giurtelec, al cărei preot va fi și disertantul acelei conferențe despre tema: „Apostolicitatea bisericii catolice, și defectul acestei note în celelalte biserici numite creștine.”

Fiecărei conferențe îi premerge o sf. misă cetită prin preoții tractuali și o predică ținută prin un preot anume ales în conferența premergătoare spre acest scop. De predicator al conferenței următoare din tractul Oarței s'a ales preotul Chiliorei Leone Maior despre tema: „Nu voi m'ați ales pe mine, ci eu v'am ales pe voi, și v'am pus ca să mergeți să aduceți fruct și ca fructul vostru să rămână”. Ioan 15, 16.

Membrii conferenței prezentați toți în corpore fără nici o excepțiune erau pătrunși de un spirit apostolicesc religios-moral. Ordinea, cu care s'au desbătut toate punctele programei, fu exemplară. Publicul privitor se edifica foarte salutar vădând purtarea deamă a preoției tractuale pătrunse de însemnătatea dîlii.

După finirea conferenței oficioase, ospitalul protopop Alexandru Costea a invitat preoțimea conferențiară la masa sa bogat înfrumșetată. Cu ocaziunea prânzului s'au ținut mai multe toast: protopopul-președinte pentru Ilustr. Sa episcopul diecesan, notarul conferenței și tractual pentru președintele conferenței și ceilalți preoți pentru diferite idei. Însuflețirea fu mare și frățietatea cordială. Pe la oarele 4 post-meridiane preoțimea tractuală se împrăscia pe la parochiile sale, ducând fie-care un dulce suvenir cu sine.

Preoții noștri diecesani, care numai foarte arare-ori avea ocaziune de a pute conveni în corpore, prin aceste conferențe i s'a deschis un teren larg de activitate folositoare pe teren teologic-bisericesc. Una însă îi lipsește pentru obținerea lesnicioasă de rezultate îmbucurătoare și anume: salarisarea. Când preoțimea noastră va ajunge acel timp, va pute înainta cu pași mai repezi pe terenul apucat, ca astăzi când o parte

Foița „Tribunei“.

Bunica

de Bojena Němcová,
tradusă din limba boemă
de Prof. Dr. Urban Iarník.
(Urmare.)

„Dară cum o clădesc furnicele aceasta așa, că nu li se surupă?” — mai întrebară copiii.

„De! ele clădesc tare, și dacă o putere mai tare nu li-o strică aceasta, clădirea nu li se surupă așa de lesne. Ziduri își fac cât și tavanuri, și toate acestea din aschiute subțiri, paie, ghimpi, foițe uscate, earbă și pământ, pe care îl învâlesc în nisele biluțe mici, și dacă e sēc, îl umezesc în gură cu scuiat, îl frământă și așa îl întrebunțază ca zidarii țiglele. Mai mult le place să zidească pe o ploaie subțire pe când pământul este umed.”

„Dară cine le-a învățat să o facă aceasta, pe animaluțele aceste?” — întreba Vilim.

„D-șeu tatăl le dete dela fire un astfel de instinct, că știu chiar de mici, cum să se hrănească, că știu ce le trebuie pentru scăparea lor; ba câteva dintre ele cu o astfel de iscusință și viclenie își câștigă ce le trebuie și-și orinduesc casa, încât mai-mai seamănă cu mintea omenească. Când veți merge la școală și veți înțelege cărțile, atunci o să aflați multe despre animaluțele aceste și viața lor, cum am aflat și eu”, — adause contesa.

Pe când vorbeau așa, sosi bunica cu Barunca, purtând poalele pline cu flori și brațele pline cu ierburi, ce au fost cules pe livadă. Copiii povestiră îndată bunicii ceea-ce le spusese contesa despre furnici; aceasta însă o întrebă pe bunica, la ce aduce toate ierburile aceste?

„De, dșoară, asta e chimion și turtița mare. Chimionul se usucă și sēmînța se întrebunțază în casă în mâncări și în pâine, paiele li se dau copiilor în baie; turtița folosește bine, când îl doare pe cineva gâtul; trebuie să și-l clătească cu ea. Oamenii de dimpregiur știu, că eu totdeauna am vre-o câteva ierburi și așadar' trimite la mine.

— Bine e, dacă are omul un așa leac acasă; chiar de nu ar trebui pentru el, i se potrivește altuia.”

„Și doară nu e spîțerie aicea în orășel?” — întreba contesa.

„În orășel nu e, ci la o depărtare de un cias de aici. Dar' la ce și folosesc toate acestea, chiar de ar fi în orășel; cubnia cea latinească e scumpă, — și de ce am cumpăra scump ceea ce scim noi înșine să fierbem.”

„Așadar' doftorul vă scrie receta și spune, cum trebuie s'o fierbieți?”

„Ferească Dșeu, dșoară, unde ar ajunge omul, ca la fie-care boală mică să aibă un doftor. El este la o depărtare de un cias de aicea, ține jumătate de zi, până-ce sosese; în vremea aceasta omul ar pute muri câte odată, dacă

n'ar fi ajutorul acasă. Și când vine, eată câte-o: îndată fel de fel de leacuri, bleasturi și lipitoare și asta și asta, așa încât nu scie omul, unde îi stă capul și bolnavul tocmai de aceasta se bolnăvesce cum se cade. Eu, dșoară, nu cred în aceasta de loc, și când îmi este ceva sau lierău copiilor, ajung ierburile mele. Dar' când se bolnăvesc oamenii, totuși dize: „Trimiteți după doftor”. Dar' ce: când te pomenesc Dșeu cu o boală grea, doftorii sunt gata cu iscusința lor, și-și lasă firii să se ajute... Dșeu deci rămâne doftorul cel mai bun; dacă omul are să trăiască, se va însănătoșea și fără doftor, și dacă are să moară, nu-i folosește nici spîțeria întregă.”

„Și așa duceți în poală numai ierburi?” — întreba contesa.

„Ba nu, dșoară Hortensie”, — răspunde Barunca iute; „în poală aducem flori la cununi. Măne e sərbătorela Domnului și eu și Mărioara vom fi drusti.”

„O să mă duc și eu cu Hela”, — adause Adela.

„Și noi vom fi țărăni!” — strigară băieții.

(Va urma.)

Inimicii și amicii grădinilor de copii.

Liþsea, în Maiu 1885.

Patru sute de ani trecuseră dela invențiunea artei tipografice, când Friedrich Wilh. Aug.

Fröebel, acest mare geniu pedagogic, a întemeiat cea dintăiu grădină de copii. De atunci și până ađi această instituțiune atât de binefăcătoare pentru omenire s'a răspândit mai în toată lumea; nu este oraș sau cetate în țerile civilizate, în cari să nu găsești grădini de copii. Aici are copilul de 3—7 ani ocaziune a petrece cu conșoți de etatea sa; jucând învață; prin anumite ocupațiuni i se desvoaltă trupul și spiritul seu; alătura cu mintea i se cultivă inima; prin mijloace pedagogice se paralisează mânia, invidia, egoismul, ura confesională și alte influențe antieducative de o parte, de altă parte se nutresc îndemnul copilului de a lucra, de a face câte ceva, ce corespunde capabilității lui. Folosul acestor fel de institute e nedisputabil; și cu toate aceste ele încă își au inimici lor. Vom cerca în cele următoare a arăta, cari sunt obiecțiunile mai principale ale acestora, întru cât au ori n'au drept, căci în chipul acesta cunoscând mai de aproape argumentele pro și contra institutelor fröebeliane, vom ști apreția mai bine însemnătatea lor.

Cei mai mulți impută grădinilor de copii, că ia pe copil de sub îngrijirea mamei. Este adevărat, că copilul de 2—3 ani trebuie să stea sub îngrijirea mamei, și dacă aceasta are timp și pricepere pentru educațiune, poate rămâne în îngrijirea sa până la timpul școlai. Copiii însă, pe cari mamele lor din lipsa de timp îi încrede servitoarelor sau îi lasă singuri acasă; copii, ai căror mame nu se pricep la educațiune,

însemnată duce mare lipsă de cele trebuincioase pentru subsistență, după cum foarte potrivit se exprimă „Pester Lloyd“ în unul din numerii sei din Aprilie.

Dealtmintealea despre aceasta cu altă oca-siune mai pe larg. W.

Cronică.

Maiestatea Sa va merge în 8 l. c. n. în Bavaria pentru a petrece vre-o opt — de-ce dle acolo.

Archiducele Iosif a sosit aseară pe la 8 oare decătră Făgăraș la Sibiu mergând de-adreptul la gară, unde s'a fost comandat un supeu pentru 8 persoane. La gară Altea Sa a fost primit din partea comandei, — în absența dlui comandant bar. Schönfeld, care e dus la Cluj, — decătră dl loc-mareșal Machek. Au mai eșit spre întimpinare d-nii: col. Gustas, comitele suprem Mauriciu de Brennerberg, vice-comitele, colonelul de honveți, primarul orașului și directorul de poștă. Altea Sa a și plecat astă-noapte cu trenul către Budapesta.

Doliu la curtea din Viena. La ordinul preainalt doliu de curte părăsindu-l pe Carol Anton de Hohenzollern s'a început de ieri și va ține opt zile neîntrerupt.

Sinod. În cestiunea milei împărătesci s'a convocat sinodul archidieceșan gr.-or. la o sesiune extraordinară pe Marti în septem-mâna a treia după Rusalii, adică pe 4/16 Iunie a. c. în Sibiu.

Membrii numiți ai casei de sus un-gare. Din Budapesta se scrie, că guvernul a comunicat lista membrilor casei de sus, cari vor fi numiți în această casă. Cercurile competente ar fi îndestulite cu membri proiectați. Se vor-besce, că între acestia ar fi vre-o 8 comiți-supremi, câțiva episcopi titulari, doi profesori de universitate, președintele camerii comerciale din Budapesta, doi membri de confesiunea ebraică, și anume un medic oculist și presidentul comu-nității ovrcești din Budapesta.

Retorsiune. Sub acest titlu cetim în „Budapester Tagblatt“: „Cea mai nouă dejucare a principelui Bismarck și dispozițiunea repen-tină cu care Reichstag-ul german s'a făcut unealtă a cancelarului, a îndemnat cercurile gu-vernamentale din Budapesta de a scoate earăși la iveală proiectul de retorsiune pus ad acta“. Aci „Bud. Tg.“ ne spune apoi că și novela va-mală austro-ungară se va reforma pentru a contra-balansa vama germană, apoi continuă: „Ten-dența noului tarif vamal va fi după „modelul renunit“ hotărât protecționist și se dăce că principiul de retorsiune se va accentua în aceea cât se poate de aspru. Fără îndoială că la cazul când guvernul nostru nu se va îmblân-đi cu mva, atunci în Germania vor simți amar gra-vitatea retorsiunii noastre. Dar' probabil că nici prin-cipele Bismarck nu așteaptă dela noi, ca să avem în vedere proverbul de a săruta băta, care ne bate“.

Convențiunea comercială cu România. Negocierile privitoare la legarea unei convențiuni nouă cu România după cum i se telegrafează

sau cari neavând frați, nu pot avé acasă nici o distracție, trebuie duși în grădinile froebeliane. Aici se începe reacțiunea contra greșelilor comise de mamele lor; aici prin convenirea cu consoți de vârsta lor, copiii veseli și voioși se desvoaltă pe nesimțite. Că grădinile de copii ar scuti pe părinți de sarcina educațiunii, nu e drept. Chiar se nu existe astfel de institute, părinții necon-sciențioși tot nu-și bat capul cu educațiunea co-piilor lor; pe când cei conșciențioși nu-i perd din ochii lor. Și ce frumos îi stă unei mame, care duce și aduce pe copilul său din grădina de copii!

Altă imputare, ce i se face lui Froebel, e, că el înstrăinează pe copil de casa sa și astfel conturbă viața familială. Dacă această imputare ar fi cât de puțin justifi-cabilă, atunci n'ar mai trebui să trimitem copiii în școală, ci să le dăm instrucțiune acasă.

Oare perde copilul ceva din iubirea sa fi-iască în 2, 3 oare, cât petrece la matusa sa? Din contră, grădina de copii, care, după Dr. Barth, este o continuare a cercului familiar, în-tărește și mărește iubirea fiilor către părinții și frații lor. Ce bucurie n'au părinții, când copiii lor, cari cercetează câte o astfel de grădină, le prezentează în dle de sərbătore lucruri fru-moase făcute de ei! Froebel n'a voit nici pe departe să înstrăineze pe copil de mama și fa-milia sa; scopul lui este: a arăta mamelor într-o grădină de copii, cum ar trebui să-și crească

din Budapesta diarulul „Neue fr. Presse“, se vor începe abia la sfârșitul anului curent, de-oare-ce mai întâiu trebuie să se întrunească con-ferența vamală austro-ungară.

Societate de asigurare contra furtu-lui de vite. Se scie dăce „Telegraphul“ din Bu-curesci că unul din relele, de care sufer agricul-torii nostri e furtul de vite; din lipsa de mijloace, din îndepărtarea satelor, din rărima locuitorilor acestora, din puțina lor desvoltare, într'un cu-vânt din un complex de cauze reședinde în în-sași starea poporului, furtul de vite e un ade-vărat flagel pentru agricultura noastră. Cestiunea a fost des atinsă, pân'acum însă nu i s'a dat o soluțiune mulțumitoare. De aceea reproducem cu bucurie propunerea „Cultivatorului“, organ al cercului agricol din capitală. Acest diar îndeamnă la formarea unei Societăți de asigurare contra furtului vitelor, ale cărei foloase ar fi următoarele: „1. Ori-ce proprietar de vite, pentru o mică plată anuală, va fi despăgubit bă-nesce de vita furată, când societatea nu i-o va găsi și restitui într'un timp anumit. „2. Societatea fiind direct interesată de a stărpi hoția vitelor, ea, prin agenții sei preparăți spre acest scop, va face toate demersurile cele mai energice pen-tru a descoperi vita furată și pe fur. „Incassările asigurărilor vor da societății mijloace sufi-ciente pentru a întreține un număr suficient de agenți în toate județele, plășile și comunele țerii, cari vor întrebuința tot timpul, toată energia și iscusința lor, spre descoperirea vitelor furate și a hoților“. Nu ne îndoim că Societatea ce se propune ar da aceste foloase și de aceea ne aso-ciam cu „Cultivatorul“ în îndemnul ce face capitalistilor. Poate nici n'ar fi nevoie de o nouă societate, ci numai de o simplă lărgire a opera-țiilor societăților existente. Avem deja asemenea institute destul de solide, cari asigură contra grindinei și focului; asigurarea vitelor contra furtului ar forma o nouă secțiune și atăta tot. Folosele nu numai pentru agricultori ar fi, ci și pentru întreprinștori ar realiza însemnate beneficii“.

Concurs în România. Ministerul instrucției din România publică concurs pentru următoarele catedre: Musica vocală la gimnasiul din Giurgiu, 1 Octomvrie 1885; limba franceză; dela gimnasiul din Pitești 1 Septemvrie 1885; religiunea dela seminarul Socola, curs inferior, 10 Octomvrie 1885; sciințele naturale dela gimnasiul din Pitești, 10 Sep-temvrie 1885. Religiunea, limba română, istoria, geografia, matematicile, pedagogia, igiena și medicina populară unită cu postul de medic curent al internatului, desen, musica vocale, scri-mă și gimnastică dela școala normală din Bărlad, la 10 Octomvrie 1885.

Incident pe calea ferată. Însemnăm acest incident pentru a servi cu o învățătură lectorilor nostri, cari încă au obiceiul de a privi înșiși pe ferestri sau copiii ce-i duc cu sine pe calea ferată, lăsându-se cu deplină încredere pe uși, sau băieții înclinându-se prea tare înafară prin ferestrele cupelelor. Din Palermo se tele-grafează următorul incident: „Un incident în-fiorător s'a petrecut ieri pe calea ferată lungă orașul nostru. În cupeul unui tren, ce mergea spre Palermo, călătoria o familie din Cagliari consistătoare din tatăl, muma și trei băieți. Unul dintre cei trei băieți privia din fereastra cupeului când mergea trenul mai cu mare viteală și fi-incea înclinase înafară prea tare partea superi-

fii lor; ca mamele însăși să învețe frumoasa artă a educațiunii, ele însăși se îngrijească de copiii lor, dar' se nu-i lase pe mâna unor gu-vernante, cari nu se pricepe de loc la educarea copiilor!

Nu sunt puțini acei inimi, cari dăce: că grădinile froebiliene împedecă des-voltarea fizică și spirituală a copiilor prin prea timpuriile ocupațiuni spiri-tuale. Da! dar' în cazul acesta învățătoreasa pécătuesce contra ideii lui Froebel, întocmai ca unii învățători, cari nu țin cont de pretenșiunile pedagogiei. Într-o grădină bună de copii se face numai joc și mișcare — aceasta e totul. Froebel n'a voit nici de cum să împedecă viața vegetativă a copiilor, ci s'o împropéteze și s'o întărească. Un pedagog a rostit paradoxa frasă: „Acel învățător e cel mai bun, la care copiii nu învață nimic“. El a sciut ce a voit să dăce; frasa se potrivește însă mai bine pentru gradi-nile de copii. Eată cum descrie Curtmann activitatea copiilor într-o astfel de grădină: Copiii se fie totdeauna veseli; se aibă ocupațiuni co-pilăresci, dar' se nu învețe; se se joace, dar' se nu facă gimnastică; se vorbească, dar' se nu cetească; se desemneze, dar' se nu scrie; se nu-mere, dar' se nu socotească. O astfel de gră-dină de sigur că nu împedecă desvoltarea copiilor!

(Va urma.)

oară a corpului, a perdit echilibrul și a cădut afară. Tatăl cupris de groază a deschis iute ușa și a sărit afară pentru a da ajutor copilului. În același moment au sărit și mama și ceilalți doi copii. Mama și copilul cel dintăiu s'au aflat în o stare înspăimântătoare, erau sdrobiți de tot și zăceau morți pe șine, ear' tatăl și cei-lalți doi băieți au fost răniți de moarte. Au fost transferați numai decăt în spitalul din Pa-lermo, dar' nu e speranță de viață.“

Un iubitor de copii. Cetim în „Neue fr. Presse“: „Astăzi după amădi s'a sêvșit înmor-mântarea maiorului Carol Klammer. Bărbații din toate clasele societății au participat la înmor-mântare. Mai toți asistenții au fost scolar și pro-tegiati de ai maiorului răposat. Din cauză, că în aceea și a fost „Joa verde“ era să se amâne înmormântarea pe ziua următoare, dar' episcopul militar Gruscha a mijlocit permisiunea de a se schimba numai oara înmormântării dela 2 la 4 oare. Din cauza imbulșelii mari, cortegiul nu a trecut prin strada „Alser“ după cum se obi-cnuesce la înmormântarea militarilor, ci prin strada mai liniștită „Währing“. Decedatul a lăsat o avere de 2 fl., ear' o societate de asigurare din Viena tre-buie să solvasească 1000 fl. unui institut-asil de băieți orfani din Austria-de-sus. Încă în anul al 75-lea al vieții decedatul a dus cea mai mare lipsă, pentru a jertfi tot ce a avut, pensiunea sa tinerimii sêrmăne, pe care o instrua în locuința sa, o conducea la scaldă pentru a o înveța să înoate, a întreprins cu ea excursiuni și a ajut-at-o cu sfatul și fapta din comora experien-țelor sale. La groapa decedatului a vorbit nou alesul deputat al cercului Wrabetz. Carol Klammer a fost mai întâiu învățăcel de tipografie în tipografia statului. La miliție în ca-litatea de sergent a fost însărcinat cu postul de profes. la institutul de băieți din Iglau. Pen-tru însușirile lui a fost numit preste puțin timp de locotenent și mai târziu ca căpitan fiind bolnav, s'a retras în pensiune. Pentru activitatea lui ex-traordinar de umană și binecuvântată a fost su-prins cu o diplomă împărătească, prin care fu numit cavalier al ordinului Francisc Iosif și mai târziu maior *ad honores*. Dintre consăngeni l'au însoțit la groapă o soră a sa măritată și trei nepoți. Cam rari oameni în lumea de azi!

Turburări de Arnăuți. Arnăuții nu în-cetează cu invasiunile pe teritorul sêrbesc. S'au întemplat mai multe bătăi sângeroase, astfel încât guvernul Sêrbiei se vede silit a trimite trupe regulate pentru a-i alunga și a păzi ordinea.

Cholera în Spania. Comisiunea sanitară din Madrid a constatat că în provincia Valencia grasează cholera asiatică.

Explosiune în o mină de cărbuni din Anglia. În Gouhstonespring a explodat o mină de cărbuni omorind 22 de lucrători.

La o parte cu sulimanul și cu pudra! Într-o scrisoare vieneză asupra modei *Ada de Bonheur* se exprimă astfel: În sfârșit o privire asupra mijloacelor pentru înfrumșetarea *teint-ului*, care acum ca și totdeauna la apro-pierea timpului de vară sunt tare recomandate—ce puteri miraculoase, se dăce, că au! ce ecla-tante efecte, se dăce, că s'au ajuns cu ele! La toată întemplantarea tuturor le este comună cali-tatea, că astupă porii peliței, dacă nu conțin cumva substanțe chiar dea-dreptul stricăcioase, ce împedecă circula-ția sângelui și fiind mereu întrebunțate aduc cu sine boale serioase. La noi mai mult ca la ori-care altă națiune — afară de cea rusească și românească! s'a încuibat obiceiul rău al preparării. Spaniola, Italiana se fălesce cu *teint-ul* ei galbiniu; Fran-ceza scie că focul ochilor ei, grația mișcărilor ei, înving prin strălucire *teint-ul* poate întunecat; Engleza nu ține de *lady like*, a întrebunțat vre un mijloc de înfrumșetare a peliței; Germana de Nord o lasă aceasta pe seama anumi-telor dame, care au motiv a nu-și arăta adevărata lor față... Să dăm tuturor damelor sfatul a respinge vara orice mijloc, *chiar și pudra de urez*. „Sânțeți mai fru-moase, damele mele, dacă vă arătați precum sânțeți: Haină simplă și adevărata d-voastre față; — astfel le place bărbaților și în sfârșit d-voastre totuși numai de aceea Vê faceți fru-moase, spre a le plăcê acestora. Nu credeți și d-voastre?“

Mulțumită publică.

(Urmare și fine.)

Lista nr. 23, colectanți: d-nii Em. Sidor și I. Murășan, Gherlanul: d-nii Samuil Sidor 10 lei; Alexandru V. Simionescu 3 lei; Teodor Dumitru 2 lei; Stefan Ioniu 3 lei; Iosif Fărășan 2 lei; Alexandru Sava 5 lei; Bosian Leon 3 lei; Ioan Muntean 2 lei; C. Molandac 4 lei; Ioan Frateș 4 lei; N. I. Popescu 4 lei; Bucur I. Tărcă 3 lei; I. Dimovici 2 lei; Frații N. Barb 4 lei; Nae I. Chivulescu 3 lei; Ioan Gh. Petcu et. C-nie 4 lei; K. D. Ciureu 4 lei; D. C. Panțu 5 lei; I. N. Moroian 3 lei; N. I. Bêtrân 2 lei; I. I. Burduloiu 5 lei; D. I. Boantă 5 lei;

I. V. Gămulia 4 lei; N. V. Perlea 10 lei; I. I. Gaetan 10 lei; I. C. Panțu 4 lei; I. Gh. Mol-dovan 2 lei; D. C. Ionescu 2 lei; N. I. Șeitan 2 lei; I. K. Oltean 4 lei; I. Gr. Măndrovician 2 lei; Aurel Buneac 2 lei; Cosma D. Purcariu 3 lei; Ioan Murășan Gherlan 4 lei; Ioan Ră-dulescu 2 lei; Vilara Nicolae 5 lei; Gh. Mari-nescu 1 lei; Neuman Goldenstein 2 lei; Al. Budean 1 lei; Gh. Avisalon 5 lei; Radu S. Albuș 4 lei; S. I. Boantă 4 lei; Gh. C. Oltean 2 lei; I. V. Alexandrescu 4 lei; V. Rădulescu 2 lei; R. Voiculescu 4 lei; N. Ionescu 2 lei; Alexandru Ilescu 3 lei; V. P. Sassu 10 lei; A. N. Popea 5 lei; Societatea Carpații 15 lei; Matache Ioan 2 lei; I. Avisalon Vlad 2 lei; Irimia Blebea 3 lei; D. Cossac 1 lei; Marin S. Șeitan 4 lei; Nilolae I. Țigoi 4 lei; Ioan St. Șeitan 2 lei; Ioan St. Muntean 3 lei; N. Lascu 2 lei; N. Țiței 1 lei; Ene Nichiforescu 2 lei; Avisalon Vlad 5 lei; Ioan Filip 1 lei; N. A. Popasu 1 lei; Ioan Bobeș 50 bani; Gh. Bocârnea 2 lei; Frații Ionescu 5 lei; Const. Bunescu 5 lei; P. R. Vasilescu 2 lei; Nae Mi-sirliu 2 lei; E. Sabovici 2 lei; P. M. Petrovici 1 lei; Bobi Genciu 1 lei; N. Negrescu 2 lei; Gh. Drăganovici 2 lei; Ioan Oltean 2 lei; Panait P. Naci 2 lei; P. I. Bancotescu 10 lei; Stefan I. Irimia 4 lei; I. R. Goga 2 lei. Total 279 lei 50 bani.

Inteligența română din Cluj — prin comi-tetul arangiator al concertului exprimă cea mai viuă mulțumită tuturor acelor marinoși contri-buenți, cari au alergat cu denarul lor, sprigin-du-ne într'u ajungerea mărețului scop propus.

Binevoitorul sucură din toate părțile româ-nimei este o dovadă eclatantă, că publicul român în toate întreprinderile culturale și naționale este totdeauna la culmea misiunii sale.

Cluj, în Maiu 1885.

Iuliu Coroian, Constantin Pop,
pres. v.-pres.

Varietăți.

(Un cas rar de viață lungă.) Dră-ghici Gavril, țeran din comuna Grecii plasa Dâmbovița, atinge vârsta de 130 ani; el e născut pe la 1755.

Acest bătrân centenar e în perspectivă a vedé a cincia generațiune. Între el și cei din urmă strănepoți s'a perdit rudenia. Vede fără ochelari, auđul e perfect, umblă bine pe picioare, urcă chiar dealuri, și vizitează rudele din satele vecine percurgând distanțele pe jos, corpul îl ține drept fără a fi cocoșat. Nepoții și străne-poții lui îl țin la ei, și-l îngrijesc câte o lună.

(O femeie deputat.) Precum în Statele-Unite o damă bătrână cu ochelari umbla în Noemvrie trecut se se aleagă președinte a Re-publicei, combătând pe Cleveland, tot astfel acum în Anglia o damă, tot bătrână și cu ochelari, umblă după voturi și în Noemvrie viitor se va presenta la sufragiile corpului electoral englez ca candidată pentru camera comunelor.

E vorba de Miss Helen Taylor, o respec-tabilă bătrână, care deja e membră într'un School board și căreia nu-i lipsesce o oare-care elocuență când susține tesa emancipării politice a femeii.

Un club radical din Londra a ales pe Miss Taylor presidentă onorară și a decis-o a primi candidatura legislativă, garantându-i gla-surile tuturor alegătorilor uvrieri.

Serviciul telegrafic

al
„TRIBUNEI.“

Budapesta, 6 Iunie n. Prin cercu-urile bine informate circulă scirea, că pro-iectul membrilor casei de sus ce sînt a se numi decătră Coroană s'ar fi așternut Monarchului spre aprobare. Între membri se află comiți-supremi: Hertelendi, comit. Torontal; Ormos, comit. Timiș; Mol-nár, comit. Zemplin; mai departe: Co-loman Ghyczy, Ludovic Simonyi; Stefan Meltzer, Paul Somssich, gene-ralul de honveți Mariássy, primarul-suprem al Budapestei Ráth, președintele camerei comerciale din Budapesta Koch-meister, medicu: Lumnitzer și Hirschler; posesorul Svab, Ladislau Korizmic, Anton Lukács și profe-sorii: Gyulai și Hunfalvy. Din inci-dentul instalării solemne de ađi a conte-lui Ludovic Tizza de curator-suprem al districtului bisericesc reformat, dînsul a accentuat în vorbirea de instalare, ca con-gresul bisericesc se nu se lase influențat de curentul politic recomandînd cu o deo-sebită căldură: educarea tinerimii, iubirea deapropelui, deprinderea toleranței și con-cordia dintre biserică și stat.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Bibliografie.

„Armonia”. Colecțiune de coruri pentru voci bărbătești. Editată de „Armonia”, societate pentru răspândirea și cultivarea muzicii naționale în Bucovina. Cernăuți, 1 Mai 1885. Broșura III. Sumar: El R'baa de V. Alexandri, muzica de Eus. Mandycieschi. — Doina, doiniță de V. Alexandri, muzica de Is. Vorobchievici. — Serenadă de M. Eminescu, muzica de Tudor de Flondor. — Marșul cântăreților, muzica de C. G. Porumbescu.

Prețul: 2 fl. v. a. (5 franci.)

Sciri economice.

Despre starea sâmbăturilor secțiunea statistică a făcut un conspect pe baza scirilor primite din partea rapoartelor economice, arătând după număr teritoriile sâmbănite cu grâu, adică extinderea sâmbăturilor: sub-mijlocii, mijlocii și supra-mijlocii în jughere catastrale. Astfel teritoriile sâmbănite cu grâu: 4,976.905 jug. cat., din aceste sub-mijlocii: 688.529 jug., sau 13.7%; mijlocii: 3,195.101 jug., adică 64.3%; supra-mijlocii: 598.801 jug., adică 12.0%; nu e arătată calitatea la: 499.474 jughere, va să zică la: 10%.

Convențiunea comercială cu România. „Nemzet” din 3 Iunie n. scrie: „Cu 1 Iulie n. va intra în vigoare aceea lege română, care împuternicește pe guvern, ca, până când tarifa vamală generală a României se va pregăti, după exportul tuturor acelor state, cu cari România nu are convențiune comercială, — clasificarea tarifei de prezent să o schimbe și vămile să le poată urca până la prețul de 50%. O altă decizie a acestei legi dă, că față de acele state, cu cari România continuă negocieri, nu se pot face drepturile cele mai favorizate, dacă convențiunea veche a expirat sub durată negocierilor. Așușul acestei dispoziții — dă, „Nemzet” — e îndreptat contra Austro-Ungariei, aceasta voese să fie o lege de presiune.”

Economic din România. Piarul „Unirea” scrie următoarele:

Grindina care a căzut peste județul Dâmbovița a produs pagube mari. Căderea grindinei s'a făcut pe o întindere de peste 30 kilometri. Grânele sunt rupte până în fața pământului, cum se ved prin comuna Teișu, unde grânele sunt nimicite cu deservire, fructele au fost rupte din pomi. În parte, vile din Podgoriile Tîrgoviștei (pe la Aninoasa) în așa cantitate, încât de mult nu s'a vădit atâta apă vîrsată din nori. În toate părțile receala și grindina au cauzat mari stricăciuni în județul nostru.

În mai multe comune din plasa Dâmbovița sâmbăturile și în special porumbul e atacat de șoareci și alte insecte, care îl rod pe sub pământ devastând sâmbăturile întinse.

După răcelile din săptămîna trecută, în unele localități din județul nostru a căzut brumă cauzând pagube însemnate mai cu seamă fructelor.

Vîntul din săptămîna trecută a fost atât de rece, încât frunza arborilor și mai cu seamă a stejarului (care era mai crudă) e uscată din cauza răcelii. Se ved stejari bătrîni, a căror frunză are aparență, că e opărită. Fructele sînt foarte vîtămate de răceală, în unele localități au căzut toate fructele din pomi.

Exportul cerealelor din județul Botoșani (România). „Vocea Botoșanilor” scrie următoarele: În cursul acestei săptămîni s'au efectuat în județul Botoșani două vînzări de rapiță, produsul dela 150 fâci; prețul cumpărării s'a fixat cu 2200 lei noi vagonul, loco, gară.

Prețurile rapiței în străinătate sînt staționare; se plătesce 1360—1375 florini parite Viena.

Pentru exportul rapiței în Germania nu este speranță anul acesta, deoarece de la 1 Iulie se urcă vama la 170 mărci pe vagon; asemenea exportul porumbului într'acolo va deveni imposibil, deoarece de vama se va urca tot dela acea dată, la 50 mărci pe vagon.

Rapița dacă nu se va cumpăra dela noi pentru Galați-Brăila, respective pentru Franța și Anglia, nu e speranță la urcarea prețurilor.

Prețurile de astăzi ale cerealelor la gara Botoșani, sînt următoarele:

Grâu 1200—1350 lei noi vagonul.

Porumbul 1050—1150 lei noi vagonul.

Din județul Fălciu (România) se scrie că din 3 plăși ale județului în urma ploilor succedate zilele trecute, recolta grâului pare asigurată. Sâmbăturile în genere promit. Prășila popușoiului s'a întîișit pretutindenea, în urma ploilor binefăcătoare, trimise de mîna providențială.

Mai departe „Gazeta Sîteanului” din Rîmnic-Sărat scrie: „În județul nostru e mare nevoie de ploaie. Sînt localități, unde orzurile și chiar celelalte cereale sînt aproape pierdute din cauza uscăciunii. De nu va ploua zilele acestea, nu scim de nu vom ave o a doua ediție a nenorocitului an 1884.”

Piața din Sibiu, 5 Iunie. Grâu Hectolitru 74—80 Kilo fl. 5.90 până fl. 6.70, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 4.70, până fl. 5.50 secăra 66 până 72 chilo fl. 3.80 până fl. 4.40, orz 58 până 64 chilo fl. 3.80 până fl. 4.60, ovăs 38 până 45 chilo fl. 2.40 până fl. 3.—, cucuruzul 68 până 74 chilo fl. 4.40 până fl. 5.—, mîlaiul 74 până 82 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semînță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 7.— până fl. 8.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, lintea 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pîsat de grâu 100 chilo fl. 17.— până fl. 18.—, fînă Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slămina 100 chilo fl. 54.— până fl. 56.—, unsorea de porc fl. 52.— până fl. 55.—, sîu brut fl. 33.— până fl. 36.—, sîu de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sîu fl. 56.— până fl. 58.—, sîpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fîn 100 chilo fl. 2.— până fl. 2.20, cânepa fl. 40.— până fl. 41.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.75 până fl. 3.—, spiritul p.

100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită chilo 44 cr. carnea de vitel 36 până 45 cr., carnea de porc 40 până 48 cr., carnea de berbec — până — cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 4 Iunie n. s'a notat: unguresci bătrîni grei 40 cr. până 40.— cr., unguresci grei, tineri 41.½ cr. până 42.— cr., de mijloc 42.— cr. până 42.½ cr., ușori 42.½ cr. până 43.— cr., marfă țerănească, grea 40.— cr. până 40.½ cr., de mijloc 41.— cr. până 41.— cr., ușoară 41.½ cr. până 42.½ cr., romănesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci, grei 40.½ cr. până 41.½ cr., transito de mijloc 40.½ cr. până 41.½ cr., transito ușori 40.½ cr. până 41.½ cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

Bursa de Budapesta
din 5 Iunie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	98.85
„ „ „ 4%	98.20
„ „ hîrtie 5%	146.75
Împrumutul căilor ferate ung.	
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	97.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	107.50
Bonuri rurale ung.	103.—
„ „ cu cl. de sortare	162.75
„ „ băntene-timșene	102.—
„ „ cu cl. de sortare	101.50
„ „ transilvane	101.50
„ „ croato-slavone	101.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	97.50
Împrumut cu premiu ung.	116.50
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	119.—
Renta de hîrtie austriacă	82.50
„ „ argint austriacă	83.—
„ „ aur austriacă	108.—
Losurile austr. din 1860	138.75
Acțiunile băncii austro-ungare	860.—
„ „ de credit ung.	289.75
„ „ „ austr.	290.—
Argintul	—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina”	101.—
Galbeni împărătesci	5.84
Napoleon-d'ori	9.83
Mărci 100 imp. germane	60.85
Londra 10 Livres sterlinge	124.20

Bursa de Viena
din 5 Iunie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	98.95
„ „ „ 4%	98.25
„ „ hîrtie 5%	147.—
Împrumutul căilor ferate ung.	
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.15
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	108.25
Bonuri rurale ung.	103.—
„ „ cu cl. de sortare	162.75
„ „ băntene-timșene	102.—
„ „ cu cl. de sortare	101.—
„ „ transilvane	101.25
„ „ croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	97.50
Împrumut cu premiu ung.	116.60
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	118.80
Rentă de hîrtie austriacă	82.60
„ „ argint austriacă	82.05
Rentă de aur austriacă	108.30
Losurile austr. din 1860	139.30
Acțiunile băncii austro-ungare	859.—
„ „ de credit ung.	289.75
„ „ „ austr.	290.60
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.86
Napoleon-d'ori	9.85
Mărci 100 imp. germane	60.85
Londra 10 Livres sterlinge	124.20

Bursa de București.

Cota oficială dela 5 Iunie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	—	vînd.	92.¾
„ Rur. conv. (6%)	„	—	„	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	„	282.—	„	—
Banca națională a României	„	1180.—	„	—
Împr. oraș. București	„	30.—	„	31.—
Credit mob. rom.	„	185.—	„	—
Act. de asig. Națională	„	231.—	„	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	„	—	„	84.¼
Societ. const.	„	239.—	„	239.—
Schimb 4 luni	„	—	„	30.—
Aur	„	10.35	„	—

Apel!

În Budila la șoseaua de țeară către Crasna se deschide un hotel sub Nr. 102, unde se află mîncări și beuturi bune, bere deosibită și popicărie. Băile dela Zizin și Előpatak sînt aproape.

[154] 1—3

Alexandru Kósa,
proprietar.

Budila, 27 Maiu 1885.

Doi învățacei

se primesc la

Stephan Moga,

2—3 [153]

covrigar.

Strada Bahngasse. Sibiu.

Banca generală de asigurare

[145] 12

„TRANSILVANIA“

în Sibiu,

fundată în anul 1868

asigurează pe lînga condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru termnuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauate prin foc

Sume asigurate pe viață

în a. 1869—1881 fl. 427,157.49	în a. 1869—1881 fl. 282,919.87
în a. 1882 „ 54,792.92	în a. 1882 „ 32,382.04
în a. 1883 „ 34,761.25	în a. 1883 „ 32,843.10
în a. 1884 „ 24,778.08	în a. 1884 „ 40,084.13
Suma fl. 541,549.74	Suma fl. 388,229.14

929.778 fl. 88 cr.

Conform bilanțului pentru 1884 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

555.114 fl. 63 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cîsnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Prima fabrică de casse ardeleană

a lui

A. G. Öszy

recomandă

CASSELE SALE DE BANI ȘI CĂRȚI

sigure contra focului și a spargerii

anume construite și cari se pot descuria numai de cumpărători instruiți, de diferite forme și mărimi, cu prețuri mai efin, decât fabricatele de acest soi ale altor fabrici. Cassele se pot vedea în localul fabricii

Sibiu, strada Neustift Nr. 9.

Recunoștință publică.

La recercarea fabricantului de casse de aci A. G. Öszy, prin aceasta se adevărește, că cele două casse de documente, duple, sigure în contra focului și a spargerii (înalte de 2.15 metri, în lățime de 1.38 metri) provădate cu nou perfecționatul lăcat american de împuns și cu două lăcate chubb, comandate dela susnumitul fabricant și fabricate de el însuși, atât cu privire la bună-tatea fabricatului, cât și cu privire la prețul moderat, au aflat cea mai deplină recunoștință.

Subscrisa cassă de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-și-cui fabricatele de casse din patriă ale dlui A. G. Öszy.

Sibiu, 20 Ianuarie 1885.

Direcțiunea

13 [133]

dela „Hermannstädter allgemeine Sparkasse“.

Afară de atestatul de sus, mai stau spre privire la dispoziție încă alte multe scrisori de recunoștință și laudă.

Cataloge de prețuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit și franco.